

สรุประยงานการประชุม
เรื่อง การประชุมวิชาการ ครั้งที่ ๑๓ (๑/๒๕๖๕)
ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๕
ณ ห้องบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ชั้น ๒๒ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์และ
บางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพมหานคร

*****

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลทั่วไป

- ๑.๑ ชื่อ/นามสกุล นางสาวอรุณรัตน์ สังฆคุณ
อายุ ๓๔ ปี การศึกษา ทันตแพทย์ศาสตร์บัณฑิต
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน รักษาผู้ป่วยด้านปริทันตวิทยา
ตำแหน่ง ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ
หน้าที่ความรับผิดชอบ รักษาผู้ป่วยด้านปริทันตวิทยา รวมทั้งผู้ป่วยทันตกรรมทั่วไป
- ๑.๒ ชื่อ/นามสกุล นายเรืองยศ จุราวงศ์
อายุ ๓๕ ปี การศึกษาทันตแพทย์ศาสตร์บัณฑิต
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน รักษาผู้ป่วยด้านปริทันตวิทยา รวมทั้งผู้ป่วยทันตกรรมทั่วไป
ตำแหน่ง ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ
หน้าที่ความรับผิดชอบ งานทันตกรรมทั่วไป งานเฉพาะทางปริทันตวิทยา
- ๑.๓ ชื่อ/นามสกุล นายกฤตภาส ธนาลวัฒนา
อายุ ๓๗ ปี การศึกษา ทันตแพทย์ศาสตร์บัณฑิต
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน รักษาผู้ป่วยด้านปริทันตวิทยา รวมทั้งผู้ป่วยทันตกรรมทั่วไป
ตำแหน่ง ทันตแพทย์ชำนาญการ
หน้าที่ความรับผิดชอบ ให้การวินิจฉัยรักษา งานทันตกรรมทั่วไป งานวิทยาเอ็นโดโอดอนต์
- ๑.๔ ชื่อ/นามสกุล นางสาวธนเพ็ญ ตั้งสุขเสริมกุล
อายุ ๓๙ ปี การศึกษา ทันตแพทย์ศาสตร์บัณฑิต
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทันตกรรมประดิษฐ์
ตำแหน่ง ทันตแพทย์ชำนาญการ
หน้าที่ความรับผิดชอบ งานทันตกรรมทั่วไปและงานทันตกรรมประดิษฐ์
- ๑.๕ ชื่อเรื่อง การประชุมวิชาการ ครั้งที่ ๑๓ (๑/๒๕๖๕)
เพื่อ ศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย
งบประมาณ เงินงบประมาณกรุงเทพมหานคร เงินบำรุงโรงพยาบาล
 ทุนส่วนตัว
- จำนวนเงินทั้งสิ้น คณลักษณ์ ๑,๕๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖,๐๐๐.- บาท (หกพันบาทถ้วน)
ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๕
- สถานที่ ณ ห้องบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ชั้น ๒๒ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์และ
บางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพมหานคร

គុណវត្ថិ / វត្ថិប័ទ្រទាំងពីរ -

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ผลงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย

๒.๑ วัตถุประสงค์

- ๒.๑.๑ เพื่อให้ทันตแพทย์ได้พัฒนาความรู้ด้านงานบริหันต์
  - ๒.๑.๒ เพื่อให้ทันตแพทย์นำไปพัฒนาความรู้ในการวางแผนการรักษาผู้ป่วยทางทันตกรรมที่มีโรคทางระบบ
  - ๒.๑.๓ สามารถนำองค์ความรู้การผ่าตัดไปประยุกต์ใช้ในทางคลินิกได้
  - ๒.๑.๔ ได้รับความรู้ในการจัดการกรณีผู้ป่วยได้รับบาดเจ็บทางทันตกรรม
  - ๒.๑.๕ ได้รับความรู้เทคนิคใหม่ๆในการทำทันตกรรมบริหันต์

๒.๒ เนื้อหาโดยย่อ

Digital dentistry เป็นยุคใหม่ของการ practice ได้อย่างไร

ปัจจุบันโลกของเรามาทำลักษณะนี้เข้าสู่ยุคดิจิทัล ซึ่งส่งผลกระทบไปในทุกวงการ รวมไปถึงในวงการทันตกรรม DIGITAL DENTISTRY อาจหมายรวมถึงการบันทึกข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย ตั้งแต่การบันทึกรูปถ่ายของคนไข้ ข้อมูลภาพถ่ายรังสี ทั้งสองมิติและสามมิติ หรือ CBCT การสร้างแบบจำลอง มิติเพื่อนำไปทำแบบจำลอง หรือการออกแบบชิ้นงานทางทันตกรรมบูรณะในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จนต่อยอดไปถึงการผลิตชิ้นงานจริง จะเห็นได้ว่าปัจจุบัน DIGITAL DENTISTRY มีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด และสอดแทรกเข้ามาในชีวิตของทันตแพทย์อย่างแน่นอน การบรรยายครั้งนี้ได้บอกเล่าถึงการนำ DIGITAL DENTISTRY ในงานวิชาทางทันตกรรม และแนวทางในอนาคต

เมื่อไม่มีมัลกัม แล้วจะทำอะไร : Clinical tips for alternative materials

รอยโรคในช่องปากและการใช้ยาสำหรับทันตแพทย์

การวินิจฉัยและการรักษาโรคในช่องปากเป็นหนึ่งในงานที่ทันตแพทย์จำเป็นต้องรับผิดชอบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การจดจำรอยโรคได้และการวินิจฉัยที่ถูกต้องต้องอาศัยการซักประวัติข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตรวจร่างกายและการตรวจช่องปากอย่างละเอียดและสมบูรณ์ครบถ้วน ซึ่งทันตแพทย์ทุกคนควรมีการบทวนความรู้พื้นฐานด้านการวินิจฉัยและการจัดการรอยโรคและการจัดการรอยโรคอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาอย่างถูกต้อง เหมาะสม และทันท่วงที การบรรยายครั้งนี้มุ่งเน้นการจำแนกรอยโรคในช่องปากโดยอาศัยลักษณะเฉพาะต่างๆ ของโรคทางคลินิก ได้แก่ ขนาด ตำแหน่ง ลักษณะพื้นผิว สี ความเจ็บปวดและระยะเวลาตั้งแต่เริ่มสังเกตเห็น รอยโรค โดยแบ่งกลุ่มรอยโรคหลักๆ ออกเป็นรอยโรคที่เกิดจากความผิดปกติของพัฒนาการ รอยโรคที่เกิดจากการบาดเจ็บเฉพาะที่ รอยโรคที่เกิดจากปัญหาภาวะทุพโภชนาการ รอยโรคที่เกิดจากความผิดปกติของระบบภูมิคุ้มกัน รอยโรคที่เกิดจากการติดเชื้อร้า เซื้อไวรัสและเชื้อแบคทีเรีย รอยโรคที่เป็นผลจากโรคทางระบบและการใช้ยา.rักษา โรคทางระบบ รวมไปจนถึงรอยโรคเสี่ยงมะเร็งและรอยโรคที่เป็นเนื้องอกชนิดร้ายแรงและไม่ร้ายแรง โดยจะกล่าวถึงกลไกการรักษาหรือแนวทางการของรอยโรคด้วยยา ทั้งยาที่ใช้เฉพาะที่และที่ให้ทางระบบ ส่วนในกลุ่มรอยโรคที่ไม่สามารถรักษาได้ด้วยยา ซึ่งบางรอยโรคอาจต้องการการรักษาแบบเร่งด่วนและมีความจำเป็นต้องอาศัยการผ่าตัดร่วมด้วย จะมุ่งเน้นการสังเกต และวิธีการตรวจวินิจฉัยโรคอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งต่อผู้ป่วยไปทำการรักษาต่อกับทันตแพทย์เฉพาะทางต่อไป

Loupes ปัจจัยที่ ๕ ของงานทันตกรรม

ปัจจุบัน การรักษาผู้ป่วยในทางทันตกรรมนั้นสามารถลงลึกถึงรายละเอียดต่างๆ ได้มากขึ้น ในแบบจะทุกงานไม่ว่าจะเป็นงานบูรณะอุดฟัน ครอบฟัน ใส่ฟันเทียม หรืองานผ่าตัดเนื่องจากมีการพัฒนาของเครื่องมือต่างๆ เช่น Loupes ไฟช่วยส่องในช่องปากไปจนถึงกล้อง Microscope ซึ่งเป็นประโยชน์และเป็นโอกาสอย่างมากหากทันตแพทย์มีความสนใจเรียนรู้การใช้งานเพื่อการมองเห็นที่ดีขึ้น อันจะส่งผลให้สามารถพัฒนางานฝีมือทักษะในการรักษาเพื่อประโยชน์สูงสุดและความพึงพอใจของผู้ป่วย

Endodontic Challenging Cases : ถึงจะยาก แต่อยากยื่อ

ปัจจุบันเทคโนโลยีการรักษาคลองรากฟันก้าวหน้าขึ้นเป็นอย่างมาก วัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อช่วยให้การทำความสะอาดคลองรากฟันและอุดปิด portal of exits เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อทำร่วมกับการบูรณะอย่างเหมาะสม จะส่งผลให้งานรักษาคลองรากฟันมีอัตราความสำเร็จอยู่ในระดับสูงและนับเป็นการรักษาที่ช่วยเก็บฟันธรรมชาติไว้ใช้งานทดสอบการถอนฟันออก อย่างไรก็ตาม ในบางกรณีการรักษาคลองรากฟันอาจมีความยุ่งยากและท้าทายมากกว่าปกติซึ่งเกิดได้จากหลายสาเหตุ เช่น ลักษณะกายวิภาคของคลองรากฟันที่มีความซับซ้อน ลักษณะการติดเชื้อและการทำลายกระดูกรอบรากฟันขนาดใหญ่ หรือการมีอยู่ของ complications ต่างๆ ภายในรากฟัน เช่น การเกิดรอยทะลุ การละลายของรากฟัน การหักของเครื่องมือขยายคลองรากฟัน ฯลฯ การบรรยายครั้งนี้ มีการนำเสนอการประเมินระดับความยากง่ายในการรักษาคลองรากฟัน การประเมินการพยากรณ์โรค แนวคิดและเทคนิคในการรักษาคลองรากฟันที่มีความยุ่งยากซับซ้อนระดับต่างๆ รวมถึงการรักษาคลองรากฟันที่มี complication ระดับสูง โดยมุ่งเน้นให้ทั้งทันตแพทย์ทั่วไปและทันตแพทย์เฉพาะทางเห็นเคสที่มีความหลากหลาย และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปประกอบการตัดสินใจเพื่อวางแผนการรักษาให้กับผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสมต่อไป

การรักษาทางทันตกรรมในผู้ป่วยโรคทางระบบ

การรักษาผู้ป่วยโรคความดัน

ความดันโลหิตสูง อ้างอิงจาก ADA Practical guided to patients with Medical conditions, second edition

- ความดันโลหิตสูง < ๑๔๐/๙๐ mm. Hg - ความดันโลหิตสูง ๑๖๐/๑๐๐ mm. Hg:

ให้การรักษาทางทันตกรรมไม่เร่งด่วนให้ด้วยความระมัดระวัง สามารถทำ elective surgery ได้ตามปกติ

- ๑๖๐-๑๗๕/๑๐๐-๑๐๕ mm. Hg ให้การรักษาทางทันตกรรมเฉพาะ ทำเฉพาะกรณีเร่งด่วน และต้อง monitor BP เป็นระยะ วิสัญญีแพทย์ทำการให้ยา劑ชั่วคราวความรู้สึกทางหลอดเลือดดำ (Intravenous sedation) เพื่อลดความเครียดและความวิตกกังวลของผู้ป่วย

- ความดันโลหิตมากกว่า ๑๔๐/๑๑๐ mm.Hg แนะนำให้ควบคุมความดันก่อนนัดทำหัตถการ เลื่อนการรักษาทางทันตกรรม และส่งต่อผู้ป่วยไปพบแพทย์ทันทีเพื่อให้แพทย์ประเมิน และให้การควบคุมความดันโลหิตอย่างเร่งด่วน

การวางแผนการรักษาในผู้ป่วยทานยาต้านการแข็งตัวของเลือด

เมื่อผู้ป่วยให้ประวัติทานยาละลายลิ่มเลือด ให้แยกระหว่าง anti-platelet หรือ anti-coagulant

Antiplatelets:

ภาวะที่ได้รับยา : โรคหลอดเลือดหัวใจ, มีประวัติเคยทำ balloon, เคยผ่าตัด bypass, เบาหวาน+/- ความดัน

การรับประทานยา : รับประทานอาหารเช้า ขนาดเท่าเดิมทุกวัน

ลักษณะเฉพาะ : ผู้ป่วยมักหยุดยาเองก่อนการถอนฟัน

Anticoagulants: โรคหัวใจเดันผิดจังหวะ, มีประวัติเปลี่ยนลิ้นหัวใจ, สิ่งเลือดอุดตัน

พิจารณา Thromboembolism risk (สูงมากในผู้ใส่ลิ้นหัวใจโลหะ, หัวใจเดันพร้าวที่ทำให้เกิดอัมพฤกษ์/อัมพาต, โรคหลอดเลือดดำอุดตันใน ๓ เดือน หรือโรคเลือดแข็งตัวง่ายทางทันตกรรม) → พยายามอย่าหยุดยาละลายลิ่มเลือดนาน และพิจารณา bridging therapy ช่วงที่หยุดยาละลายลิ่มเลือดแบบรับประทาน

พิจารณาความเสี่ยงเลือดออก หากเสี่ยงต่ำ กลับมารับประทานได้ใน ๑ วันหลังผ่าตัด หากเสี่ยงสูงอาจต้องรอ ๒-๓ วัน (โดยต้อง control bleeding ได้)

- กรณี warfarin หากต้องรีบ reverse effect (รีบผ่าตัด)

- ใช้ FFC/PCC มากกว่า vitamin K (ผลอยู่นาน อย่าให้ high dose)

- หยุดยา ๕ วัน ก่อนหัตถการ และ check INR (keep INR < ๑.๕ ก่อนหัตถการ)

- กรณีคิดว่าต้อง bridging → ปรึกษาอายุรแพทย์ร่วมดูแล (ใช้ low molecular weight heparin หรือ unfractionated heparin)

- กลับมาใช้ยาหลังผ่าตัดและหยุดเลือดได้ ตามความเสี่ยงเลือดออก (ถ้าเป็น กรณีที่ต้อง bridging ตอนกลับมาใช้ยา ยังต้องใช้ low molecular weight heparin หรือ unfractional heparin ด้วย ระหว่างรอ warfarin ได้ level)

ภาวะที่ได้รับยา : โรคหัวใจเต้นผิดจังหวะ ชนิด atrial fibrillation, ผู้ป่วยที่มี mechanical heart valve, มีประวัติล้มเลือดออกดัน เช่น deep vein thrombosis, pulmonary embolism

การรับประทานยา : รับประทานยา ก่อนเข้านอน เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิด food drug interaction, ผู้ป่วยบางราย แพทย์จะสั่งให้ทานยาในแต่ละวันไม่เท่ากัน

ลักษณะเฉพาะ : มีสมุดประจำตัวผู้ป่วย, มีการเจาะเลือด INR เป็นระยะ

Assessing Bleeding Risks: Procedure-related

Dental procedures that are unlikely to cause bleeding	Dental procedures that are likely to cause bleeding						
<ul style="list-style-type: none"> • Local anaesthesia by infiltration, intraligamentary or mental nerve blocks • Local anaesthesia by inferior dental block or other regional nerve blocks • Basic periodontal examination (BPE) • Supragingival removal of plaque, calculus, and stain • Direct or indirect restorations with supragingival margins • Endodontics (orthograde) • Impressions and other preoperative procedures • Fitting and adjustment of orthodontic appliances 	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Low bleeding risk procedures</th> <th>High bleeding risk procedures</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • Simple extractions (1-3, with restricted wound size) • Incision and drainage of intraoral swellings • Detailed six-point full periodontal examination • Root surface instrumentation (RSI) • Direct or indirect restorations with subgingival margins </td><td> <ul style="list-style-type: none"> • Complex extractions, adjacent extractions that will cause a large wound, or more than three extractions at once </td></tr> <tr> <td></td><td> <ul style="list-style-type: none"> • Flap raising procedures <ul style="list-style-type: none"> ◦ Elective surgical extractions ◦ Periodontal surgery ◦ Preprosthetic surgery ◦ Periimplant surgery ◦ Crown lengthening ◦ Dental implant surgery • Gingival recontouring • Biopsies </td></tr> </tbody> </table>	Low bleeding risk procedures	High bleeding risk procedures	<ul style="list-style-type: none"> • Simple extractions (1-3, with restricted wound size) • Incision and drainage of intraoral swellings • Detailed six-point full periodontal examination • Root surface instrumentation (RSI) • Direct or indirect restorations with subgingival margins 	<ul style="list-style-type: none"> • Complex extractions, adjacent extractions that will cause a large wound, or more than three extractions at once 		<ul style="list-style-type: none"> • Flap raising procedures <ul style="list-style-type: none"> ◦ Elective surgical extractions ◦ Periodontal surgery ◦ Preprosthetic surgery ◦ Periimplant surgery ◦ Crown lengthening ◦ Dental implant surgery • Gingival recontouring • Biopsies
Low bleeding risk procedures	High bleeding risk procedures						
<ul style="list-style-type: none"> • Simple extractions (1-3, with restricted wound size) • Incision and drainage of intraoral swellings • Detailed six-point full periodontal examination • Root surface instrumentation (RSI) • Direct or indirect restorations with subgingival margins 	<ul style="list-style-type: none"> • Complex extractions, adjacent extractions that will cause a large wound, or more than three extractions at once 						
	<ul style="list-style-type: none"> • Flap raising procedures <ul style="list-style-type: none"> ◦ Elective surgical extractions ◦ Periodontal surgery ◦ Preprosthetic surgery ◦ Periimplant surgery ◦ Crown lengthening ◦ Dental implant surgery • Gingival recontouring • Biopsies 						

แยกหัวตัดการ Low bleeding risk : การถอนฟัน ไม่เกิน ๓ ชี, การ drain หนอง, การวัดร่องเหงือกเพื่อตรวจสอบภาวะปริทันต์, การเกลารากฟันม การอุดฟันใต้เหงือก สามารถทำหัวตัดการได้โดยไม่ต้องปรึกษาแพทย์หยุดยา ผู้ป่วยที่กินยา warfarin ควรจะ INR ก่อนหัวตัดการ ๗๒ ชั่วโมง และค่าไม่เกิน ๓.๕ High bleeding risk procedures: Flap operation, Biopsies, gingival recontouring ถ้าเป็น SAPT หรือ DAPT ทำหัวตัดการได้โดยไม่ต้องหยุดยา ถ้าเป็น warfarin หรือ DOAC ให้ consult แพทย์ก่อน

การวางแผนการตัดสินใจให้การรักษาทางหัวใจและหลอดเลือดในผู้ป่วยที่ได้รับยาต้าน凝固เม็ดเลือด				
	Type of Antithrombotic drugs			
	SAPT	DAPT	Warfarin	DOAC
Low risk	สามารถทำหัวใจได้โดยไม่ต้องปรึกษาแพทย์เพื่อขอคุณยา*			
High risk	สามารถทำหัวใจได้โดยไม่ต้องปรึกษาแพทย์เพื่อขอคุณยา**			

SAPT; Single-antiplatelet therapy, DAPT; Dual-antiplatelet therapy, DOAC; Direct oral anticoagulants

* ចូលរួមទៅ warfarin សម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅពេល INR ត្រូវជាអង់គ្លេស និង INR ស្ថិតក្នុង 3.5 ក្នុងរាយបីខែ 72 ពីថ្ងៃដែលបានប្រើប្រាស់

** ถ้าเกิดมีการหักซี่ SAFT สำหรับการหักซี่ไม่ต้องรุณ หลังจากการหักซี่ในกรณีที่มีความเสี่ยงต่อการหักซี่ทันทีและต่อไปในภายหลัง ให้หักซี่ทันทีทันท่วงทีในทันทีที่หักซี่ได้ใน SAFT และหักซี่ทันทีทันท่วงที การผ่าตัดหักซี่เพื่อจัดการ post-operative bleeding

OHI ยังไงให้ปัง

การดูแลสุขภาพช่องปาก เป็นหน้าที่ของทุกคน โดยวิธีการดูแลสุขภาพช่องปากจะแตกต่างกันในผู้ป่วยแต่ละคน เพราะสุภาพช่องปากของผู้ป่วยแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะตัวที่ไม่เหมือนกัน เช่น บางคนมีสภาวะเหื่อกรน พ่นลม พ่นห่าง พ่นเตี้ย พ่นซ้อนเก เป็นต้น

ดังนั้นการสอนให้คำแนะนำด้านการดูแลสุขภาพช่องปาก จึงมีความเฉพาะตัวแต่ละบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วย

๑. เทคนิคการแปรงฟัน

- ควรเลือกใช้แปรงขนนิ่ม แปรงฟันอย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง ครั้งละ ๒ นาที ด้วยยาสีฟันที่มีส่วนผสมของฟลูออริด
- แปรงด้วยวิธีที่เหมาะสมในแต่ละสภาวะ เช่น
  - i. แปรงวิธี horizontal scrub ในกลุ่มผู้ป่วยเด็กอายุ ๖-๗ ปี
  - ii. แปรงวิธี Bass/modified bass ในคนที่ว่าไป
  - iii. แปรงวิธี Stillman ในกลุ่มผู้ป่วยที่มีปัญหาเหื่อกรน
  - iv. ใช้ Interdental cleansing ทุกครั้งก่อนการแปรงฟัน โดยใช้ไหมขัดฟันในกลุ่มผู้ป่วยที่ไม่มีสภาวะเหื่อกรนหรือฟันร่น และใช้ proxabrush ในกลุ่มผู้ป่วยที่มีเหื่อกรน

๒. น้ำยาบ้วนปาก มีการแนะนำให้ใช้ เพื่อลดปริมาณเชื้อในช่องปาก แต่ในน้ำยาบ้วนปากบางชนิด เช่น ๐.๑ chlorhexidine MW แนะนำให้ใช้ในระยะเวลาสั้นๆ omnimeigen ๑ นาที ใช้ต่อเนื่องไม่เกิน ๒ อาทิตย์

๓. แนะนำให้เปลี่ยนแปรงสีฟันทุก ๓-๔ เดือน

Smile design

ขั้นตอนหนึ่ง ในการวางแผนการรักษา เพื่อสร้างรอยยิ้มใหม่ โดยการแก้ไขฝ่านองค์ประกอบต่างๆของรอยยิ้มนั้น คือ ชี้ฟัน เหื่อกรน ริมฝีปาก ร่วมกับการมองภาพรวมของใบหน้า

เป้าหมายของงาน esthetic makeover เพื่อสร้างระบบเดียงสาที่กลมกลืนและมีความสมดุล ชี้ฟัน เนื้อเยื่อ กล้ามเนื้อ กระดูก และข้อต่อสามารถทำหน้าที่ได้อย่างกลมกลืน

องค์ประกอบของ esthetic smile

- Facial composition

๑. ระยะระหว่าง pupil (the interpupillary line)

The interpupillary line ควรตั้งจากกับ midline of the face

๒. ริมฝีปาก

ริมฝีปากมีความสำคัญเนื่องจากเป็นขอบเขตของการออกแบบแบบรอยยิ้ม

- ปกติแล้ว horizontal และ vertical dimensions สำหรับ ideal face เป็นดังนี้

๑. Horizontal:

- ความกว้างของใบหน้าความมีระยะความกว้างของ five “eyes”
- ระยะระหว่างคิ้วและคางควรเท่ากับความกว้างของใบหน้า

๒. Vertical:

- ความสูงของใบหน้าจะแบ่งเป็น ๓ ส่วนเท่า ๆ กันจากหน้าผากถึงคิ้ว คิ้วถึงฐานจมูก และฐานจมูกถึงใต้คาง
- The full face แบ่งเป็น ๒ ส่วนโดยตاجอยู่ตรงกลาง
- ส่วนล่างของใบหน้าจากฐานจมูกถึงคาง แบ่งเป็น ๒ ส่วน โดยริมฝีปากบน form ๑/๓ ส่วนและริมฝีปากล่างถึงคาง form ๒/๓ ส่วน

-Vital elements of smile designing (dental composition)

The vital elements ของการออกแบบรอยยิ้มประกอบด้วย

๑. พื้น

- a. Dental midline: ตั้งฉากกับ incisal plane และขนานกับ midline ของใบหน้า
- b. ความยาวฟัน (degree of tooth display, การออกแบบและการพ่อใจของผู้บัวย)
- c. มิติของฟัน (สัมพันธ์กับ facial morphology) .
- d. Zenith points: อุปถัมภ์จาก vertical line ที่กึ่งกลางฟันไปทาง distal เล็กน้อย
- e. การเอียงของแกนฟัน (Axial inclinations)
- f. บริเวณและจุดสัมผัสระหว่างฟัน (Interdental contact area (ICA) and point (ICP))
- g. Incisal embrasure
- h. เพศ บุคลิก อายุ
- i. ความสมมาตรและความสมดุล

๒. เนื้อเยื่ออ่อน

- a. สุขภาพเหงือก
- b. ระดับเหงือกและความกลมกลืน
- c. Interdental embrasure
- d. เส้นของรอยยิ้ม

ส่วนที่ ๓ ปัญหา/อุปสรรค

- ไม่มี

ส่วนที่ ๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับนำมาพัฒนางานด้านหันตกรรม ทำให้สามารถรักษาผู้ป่วยได้อย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลผู้ป่วยและประชาชนผู้มารับบริการ ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลตากสินให้ก้าวหน้าทันสมัยอยู่เสมอ นำมาถ่ายทอดให้กับบุคลากรในหน่วยงาน และผู้ที่สนใจได้รับทราบข้อมูลอย่างถูกต้องเป็นไปตามมาตรฐานสากล

ลงชื่อ ..... วิภาณ์ วงศ์

(นางสาวอรุณรัตน์ สังษ์คุ้ม)

หันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ ..... นพ.วราพร คงยิ่งเงา

(นายกฤตภัส อนกุลวัฒนา)

หันตแพทย์ชำนาญการ

ลงชื่อ ..... /Sra/sr/

(นายเรืองยศ จุราวงศ์)

หันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ ..... ณัฐฯ

(นางสาวชนเพ็ญ ตั้งสุขเสริมกุล)

หันตแพทย์ชำนาญการ

ส่วนที่ ๕ ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

ขอให้นำความรู้ที่ได้ มาพัฒนาหน่วยงาน และโรงพยาบาลตากสิน

ลงชื่อ .....

(นายชจร อินทรบุหรี่น)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลตากสิน

แบบรายงานผลการฝึกอบรมฯ ในประเทศ ในหลักสูตรที่หน่วยงานภายนอกเป็นผู้จัด

ตามหนังสืออนุมัติที่ กพท ๐๔๐๑/๔๘๔ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๕
 ข้าพเจ้า (ชื่อ - สกุล) นางสาวอรุณร์ ..... นามสกุล ..... สังกัด .....
 ตำแหน่ง ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ สังกัด งาน/ฝ่าย/โครงเรียน กลุ่มงานทันตกรรม
 กอง ..... สำนัก/สำนักงานเขต สำนักการแพทย์
 ได้รับอนุมัติให้ไป (ฝึกอบรม/ประชุม/ศูนย์/ปฏิบัติการวิชาชีพ) ในประเทศไทย หลักสูตรการ ประชุมวิชาการครั้งที่ ๑๗๓ (๑/๒๕๖๕) ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ ณ ห้องน้ำกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ชั้น ๒๒ โรงแรม เชียงใหม่ แกรนด์แอลเอนด์แบงกอกคอนเวนชัน เช็นเตอร์ แอท เช็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพมหานคร เปิดค่าใช้จ่ายเป็นเงิน ห้องสีน้ำเงิน ๑,๕๐๐.- บาท (หนึ่งพันห้าร้อยบาทถ้วน)

ขณะนี้ได้เสร็จสิ้นการฝึกอบรมฯแล้วจึงขอรายงานผลการฝึกอบรมฯในหัวข้อต่อไปนี้

๑. เนื้อหา ความรู้ ทักษะ ที่ได้เรียนรู้จากการฝึกอบรมฯ
๒. การนำมาใช้ประโยชน์ในงานของหน่วยงาน/ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนางาน
๓. ความคิดเห็นต่อหลักสูตรการฝึกอบรมฯ ดังกล่าว (เช่น เนื้อหา/ความคุ้มค่า/วิทยากร/ การจัดหลักสูตร เป็นต้น)

(กรุณาแนบเอกสารที่มีเนื้อหารอบถ้วนตามหัวข้อข้างต้น)

ลงชื่อ ..... ๙๓๙ ๒๐๑๗ ผู้รายงาน
 (นางสาวอรุณร์ สังฆ์คุ้ม)
 ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ

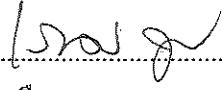
แบบรายงานผลการฝึกอบรมฯ ในประเทศไทย ในหลักสูตรที่หน่วยงานภายนอกเป็นผู้จัด

ตามหนังสืออนุมัติที่ กท ๐๔๐/๔๗๔ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๕
 ข้าพเจ้า (ชื่อ - สกุล) นายเรืองยศ นามสกุล จุฬารา仇恨วงศ์
 ตำแหน่ง ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ สังกัด งาน/ฝ่าย/โรงเรียน กลุ่มงานทันตกรรม
 กอง สำนักงาน/สำนักงานเขต สำนักการแพทย์
 ได้รับอนุมัติให้ไป (ฝึกอบรม/ประชุม/คุยงาน/ปฏิบัติการริบัล) ในประเทศไทย หลักสูตรการ ประชุมวิชาการครั้งที่ ๑๓๓ (๑/๒๕๖๕) ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ ณ ห้องน้ำกอโกコンเวนชันเซ็นเตอร์ ชั้น ๒๒ โรงแรม เช่นทรา แกรนด์และบางกอกคอนเวนชัน เช็นเตอร์ ถนน เช็นทรัลเวิร์ด กรุงเทพมหานคร เปิดค่าใช้จ่ายเป็นเงิน ห้องสีน้ำเงิน ๑,๕๐๐.- บาท (หนึ่งพันห้าร้อยบาทถ้วน)

ขณะนี้ได้เสร็จสิ้นการฝึกอบรมฯแล้วจึงขอรายงานผลการฝึกอบรมฯในหัวข้อต่อไปนี้

๑. เนื้อหา ความรู้ ทักษะ ที่ได้เรียนรู้จากการฝึกอบรมฯ
๒. การนำมาใช้ประโยชน์ในงานของหน่วยงาน/ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนางาน
๓. ความคิดเห็นต่อหลักสูตรการฝึกอบรมฯ ดังกล่าว (เช่น เนื้อหา/ความคุ้มค่า/วิทยากร/ การจัดหลักสูตร เป็นต้น)

(กรุณาแนบเอกสารที่มีเนื้อหาครบถ้วนตามหัวข้อข้างต้น)

ลงชื่อ .... ผู้รายงาน
 (นายเรืองยศ จุฬารา仇恨วงศ์)
 ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ

แบบรายงานผลการฝึกอบรมฯ ในประเทศ ในหลักสูตรที่หน่วยงานภายนอกเป็นผู้จัด

ตามหนังสืออนุมัติที่ กท ๐๔๐๑/๔๗๔ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๕
 ข้าพเจ้า (ชื่อ - สกุล) นายกฤตภัส นามสกุล รนกุลวัฒนา^{.....}
 ตำแหน่ง หัวตัวแพทย์ชำนาญการ สังกัด งาน/ฝ่าย/โรงเรียน กลุ่มงานหัวตัวรวม กอง สำนัก/สำนักงานเขต สำนักการแพทย์
 ได้รับอนุมัติให้ไป (ฝึกอบรม/ประชุม/ศูนย์/ปฏิบัติการวิชาชีพ) ในประเทศไทย หลักสูตรการ ประชุมวิชาการครั้งที่ ๑๑๓ (๑/๒๕๖๕) ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ ณ ห้องน้ำงอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ชั้น ๒๒ โรงแรม เช็นทรา แกรนด์และน้ำงอกคอนเวนชัน เช็นเตอร์ ถนน เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพมหานคร เปิดค่าใช้จ่ายเป็นเงิน ทั้งสิ้น ๑,๕๐๐.- บาท (หนึ่งพันห้าร้อยบาทถ้วน)

ขณะนี้ได้เสร็จสิ้นการฝึกอบรมฯแล้วจึงขอรายงานผลการฝึกอบรมฯในหัวข้อต่อไปนี้

๑. เนื้อหา ความรู้ ทักษะ ที่ได้เรียนรู้จากการฝึกอบรมฯ
๒. การนำมาใช้ประโยชน์ในงานของหน่วยงาน/ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนางาน
๓. ความคิดเห็นต่อหลักสูตรการฝึกอบรมฯ ดังกล่าว (เช่น เนื้อหา/ความคุ้มค่า/วิทยากร/ การจัดหลักสูตร เป็นต้น)

(กรุณาแนบเอกสารที่มีเนื้อหาครบถ้วนตามหัวข้อข้างต้น)

ลงชื่อ กฤษณะ รนกุลวัฒนา ผู้รายงาน
 (นายกฤตภัส รนกุลวัฒนา)
 หัวตัวแพทย์ชำนาญการ

แบบรายงานผลการฝึกอบรมฯ ในประเทศ ในหลักสูตรที่หน่วยงานภายนอกเป็นผู้จัด

ตามหนังสืออนุมัติที่ กท ๐๔๐๑/๔๗๔ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๕
 ข้าพเจ้า (ชื่อ - สกุล) นางสาวชนเพ็ญ นามสกุล ตั้งสุขเสริมกุล^๑
 ตำแหน่ง หัวตัวแทนที่ดำเนินการพิเศษ สังกัด งาน/ฝ่าย/โครงเรียน กลุ่มงานหัวตัวรวม^๒
 กอง สำนัก/สำนักงานเขต สำนักการแพทย์
 ได้รับอนุมัติให้ไป ฝึกอบรม/ประชุม/คุยงาน/ปฏิบัติการวิชาชีพ ในประเทศไทย หลักสูตรการ ประชุมวิชาการครั้งที่ ๑๑๓ (๑/๒๕๖๕) ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ ณ ห้องน้ำงอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ชั้น ๒๒ โรงแรม เซ็นทารา แกรนด์แอนด์ บี๊ก ห้องน้ำงอกคอนเวนชัน เซ็นเตอร์ แขวง เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพมหานคร เปิกค่าใช้จ่ายเป็นเงิน ทั้งสิ้น ๑,๕๐๐.- บาท (หนึ่งพันห้าร้อยบาทถ้วน)

ขณะนี้ได้เสร็จสิ้นการฝึกอบรมฯแล้วจึงขอรายงานผลการฝึกอบรมฯในหัวข้อดังนี้

๑. เนื้อหา ความรู้ ทักษะ ที่ได้เรียนรู้จากการฝึกอบรมฯ
๒. การนำไปใช้ประโยชน์ในงานของหน่วยงาน/ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนางาน
๓. ความคิดเห็นต่อหลักสูตรการฝึกอบรมฯ ดังกล่าว (เช่น เนื้อหา/ความคุ้มค่า/วิทยากร/ การจัดหลักสูตร เป็นต้น)

(กรุณาแนบเอกสารที่มีเนื้อหาครบถ้วนตามหัวข้อข้างต้น)

ลงชื่อ ..... ๑๘๖๖๖ ผู้รายงาน
 (นางสาวชนเพ็ญ ตั้งสุขเสริมกุล)
 หัวตัวแทนที่ดำเนินการ